

РІЗНОВИДИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ (АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

У статті наводиться авторський варіант класифікації інформаційних відносин, що формуються у сфері державної служби. Відзначаючи, що інформація на сучасному етапі розвитку державності України набула значення стратегічного ресурсу для прийняття доцільних управлінських рішень, запропоновано низку взаємопов'язаних критеріїв для розмежування інформаційних відносин. Серед них: поділ державної служби на цивільну і мілітаризовану, приналежність органів державної влади, де працюють державні службовці, до різних гілок влади, стадії управлінської діяльності, особливості субординації на державній службі, види функцій державного управління, особливості організаційно-правової форми діяльності органів державної влади, регіональна юрисдикція органів державного управління, особливості функцій інформаційного обміну між державними службовцями, суспільна значущість інформаційних відносин на державній службі, соціальна роль інформаційних відносин, категорії використовуваної державними службовцями інформації, особливості матеріальних носіїв інформації, рівень правового регулювання.

Ключові слова: державна служба, державний службовець, інформаційні відносини, державне управління, органи законодавчої влади, органи виконавчої влади, органи судової влади.

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку державності України характеризується підвищенням ролі і значущості інформації в усіх секторах державного управління, де працюють державні службовці. Для державної служби інформація сьогодні є не просто формою зберігання і способом обміну певними даними. Інформація набула значення стратегічного ресурсу для прийняття потрібного у певний момент часу управлінського рішення. Унаслідок цього у сфері державної служби сформувався специфічний різновид управлінських відносин – інформаційні відносини.

Багатоманітність змістовного наповнення інформаційних відносин у сфері державної служби вимагає їх всебічної наукової розробки. Зокрема, актуальним постає наукове завдання щодо формування їх доктринальної класифікації, що й обумовлює мету статті.

Аналіз останніх досліджень. Науково-теоретичною основою статті стали доктринальні напрацювання таких вчених-юристів, як Г. Атаманчук, Т. Гаман, В. Політанський, В. Анохін, І. Касперський, Ю. Батурін, А. Марущак. У свою чергу, нормативною основою викладеного матеріалу стали нормативно-правові акти системи національного законодавства України, які регламентують адміністративні аспекти функціонування центральних і місцевих органів державної влади, судової системи України, використання інформаційних технологій у системі державного управління.

Перед тим як безпосередньо перейти до класифікації інформаційних відносин у сфері державної

служби, зазначимо, що наведений нижче варіант класифікації вказує на багатоманітність інформаційних відносин на державній службі, підтверджує значну кількість їх різновидів, констатує їх важливість для нормального сталого функціонування системи державної служби і державного управління, підкреслює виключну соціальну важливість праці державного службовця в сучасному українському суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Перший класифікатор, який ми пропонуємо виокремлювати при формуванні класифікації інформаційних відносин на державній службі, – це поділ державної служби на цивільну і мілітаризовану. Відповідно в залежності від поділу державної служби інформаційні відносини, які формуються в середовищі державних службовців, ми розподілимо на цивільні і мілітаризовані. Зазначимо, що інформаційним відносинам, що виникають між державними службовцями, які проходять службу в мілітаризованих державних структурах, притаманно кілька особливостей: інформаційні відносини серед службовців мілітаризованої державної служби відповідають жорсткій системі влади і підпорядкування, суворій ієрархії начальницького і підлеглого особового складу, обов'язковості наказів вищих для нижчих, що забезпечується чітко визначеною системою посад і військових (спеціальних) звань, введенням форменого одягу і зовнішніх відзнак, функціонуванням спеціальних статутів про службу, у тому числі статутів і положень про дисципліну, правом застосовувати примус тощо.

Другим класифікатором, за яким ми розмежуємо інформаційні відносини на державній службі, є приналежність органів державної влади, де працюють державні службовці, до різних гілок влади. Згідно зі сформульованим критерієм інформаційні відносини на державній службі поділяються на три групи:

- інформаційні відносини у діяльності органу законодавчої влади (Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в державі з організаційно-функціональної точки зору являє собою складну систему, у межах роботи якої формується власне інформаційне поле. Так, у відповідності до Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 р. № 1861-VI [1] регламентуються моделі інформаційних відносин багатьох учасників відносин у сфері законотворчості – від народних депутатів України і до службовців Апарату Верховної Ради. Ці моделі стосуються різних аспектів законодавчого процесу: порядок інформування про результати таємного голосування народних депутатів, інформаційні вимоги до стенограм пленарних засідань і використання інформації, що в них містяться, порядок інформування головуючим на пленарному засіданні інших народних депутатів, інші питання інформаційного забезпечення діяльності Верховної Ради);

- інформаційні відносини у діяльності органів виконавчої влади (спектр інформаційних відносин, що формуються у сфері проходження державної служби в органах виконавчої влади, є найширшим за змістом у порівнянні з управлінськими структурами інших гілок влади. Так, у відповідності до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII в Україні визначено основні моделі інформаційних відносин в органах виконавчої влади [2]. Серед них у першу чергу слід виокремити обов'язкові інформаційні відносини державних службовців і громадськості, управлінські відносини з приводу формування єдиного інформаційного простору в державі, налагодження інформаційної взаємодії з іншими органами влади та ін.);

- інформаційні відносини у діяльності органів судової влади (специфіка інформаційних відносин у сфері діяльності судової влади полягає у тому, що управлінські інформаційні відносини в діяльності судових інституцій формуються в межах двох міні-систем: у системі взаємодії суддів із суддями й іншими державними службовцями та в системі взаємодії керівника і працівників апарату суду, які також є державними службовцями, але виконують організаційно-розпорядчі функції в суді спільно з іншими суб'єктами з метою сприяння здійсненню судочинства. Згідно з положеннями Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 р. № 2453-VI

визначають типові форми інформаційних відносин у секторі функціонування судової влади [3]. У межах першої системи це передусім відносини з приводу інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності суду, інформаційні відносини з приводу збору інформації про кандидата на посаду судді та ін. У межах другої системи – відносини з представниками засобів масової інформації, кадрових питань та ін.).

Третім класифікатором інформаційних відносин пропонуємо вважати стадії управлінської діяльності. Зазначимо, що стадій управлінської діяльності можна нарахувати значну кількість. Ми будемо відштовхуватись від точки зору Г. В. Атаманчука, який пропонує основними стадіями управлінської діяльності визначити такі: аналіз і оцінка управлінської ситуації, прогнозування і моделювання необхідних дій, розробка і прийняття потрібних правових актів, організаційне виконання прийнятих рішень, контроль за виконанням прийнятих рішень, оцінка результативності реалізованих заходів [4, с. 224].

Отже, на кожній зі стадій управлінської діяльності формуються такі види інформаційних відносин:

- інформаційні відносини, що виникають між державними службовцями на стадії аналізу й оцінки управлінської ситуації (на цій стадії роль інформації дуже важлива, адже відбувається виявлення закономірностей, характеристик певної ситуації, яка береться під контроль державними службовцями і потребує вирішення);

- інформаційні відносини, що виникають між державними службовцями на стадії прогнозування і моделювання необхідних дій (на цій стадії триває активний інформаційний обмін між державними службовцями, які є відповідальними за окреслення змісту і стану ситуації, вибір потрібного управлінського рішення);

- інформаційні відносини, що виникають між державними службовцями на стадії розробки і прийняття необхідних правових актів (інформаційні відносини активно розвиваються, коли розпочинається процес погодження рішення, що готується із залученням широкого кола спеціалістів з метою забезпечення його оптимальності, глумачаться причини, чому саме такий варіант був обраний);

- інформаційні відносини, що виникають між державними службовцями на стадії організаційного виконання прийнятих рішень (включає оформлення рішення як завершеного документа правильного інформаційного наповнення і змісту з дотриманням всіх необхідних реквізитів, а також розтлумачення виконавцям його змісту);

- інформаційні відносини, що виникають між державними службовцями на стадії оцінки результа-

тивності реалізованих заходів (узагальнюється та аналізується інформація про відповідність підсумків реалізації управлінського рішення тим цілям, які ставилися; реальне застосування форм, методів і засобів виконання рішення, оцінка діяльності виконавців).

Досить близьким за змістом до вищеперелічених груп інформаційних відносин є виокремлення інформаційних відносин залежно від особливостей субординації:

– інформаційні відносини вертикального підпорядкування (розвиваються внаслідок необхідності налагодження інформаційних потоків, які являють собою спрямовані згори вниз керівні рішення, які надходять від керівних до виконавчих структур, відповідальних за виконання конкретних завдань, а також інформацію зворотного зв'язку, що йде знизу вгору, про перебіг і результати управління. Так, у відповідності до ст. 36 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. № 586-XIV керівники підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності зобов'язані в десятиденний термін надавати на вимогу голови місцевої державної адміністрації необхідну інформацію в межах закону [5]);

– горизонтальні інформаційні відносини (коли державні службовці офіційно перебувають в інформаційних відносинах, але не підпорядковуються один одному).

Інформаційні відносини в секторі державної служби в залежності від видів функцій державного управління поділяються на групи:

– інформаційні відносини, що формуються у процесі здійснення загальних функцій державного управління (до загальних функцій державного управління ми віднесемо прогнозування, планування, організацію, регулювання, координацію, облік, контроль);

– інформаційні функції, що формуються у процесі здійснення спеціальних функцій державного управління (забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України, керівництво зовнішньополітичною діяльністю, здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави, розроблення і здійснення загальнодержавних програм розвитку різних галузей, бюджетопроєктування, забезпечення та захист прав і свобод громадян та ін.);

– інформаційні відносини, що формуються у процесі здійснення допоміжних функцій (фінансування, матеріально-технічне постачання, транспортне обслуговування, стимулювання, трудові ресурси, кадрове забезпечення, організація, діагностування, проєктування, функція організаційного розвитку).

Наступним класифікатором пропонуємо вважати різновид організаційно-правової форми діяльності органів державної влади. У залежності від існуючих різновидів пропонуємо виокремлювати інформаційні відносини, що розвиваються в межах правотворчої діяльності державних службовців, інформаційні відносини, що розвиваються в межах оперативно-виконавчої діяльності, інформаційні відносини, що розвиваються в межах правоохоронної діяльності, організаційної діяльності, контрольної діяльності.

Сьомим критерієм класифікації інформаційних відносин на державній службі ми пропонуємо вважати регіональну юрисдикцію органів державного управління. У відповідності до цього критерію інформаційні відносини поділяються на ті, що формуються між державними службовцями, які працюють в органах державного управління регіональної юрисдикції (інформаційні відносини на такому рівні є індикатором ефективності процесів пошуку, збору, створення, систематизації, аналітичної обробки, використання, поширення, зберігання та захисту інформації з питань актуальних для конкретного регіону [6, с. 13]), і ті, що формуються в органах державного управління загальнодержавної юрисдикції (центральні органи влади).

У залежності від функцій інформаційного обміну, що відбувається між державними службовцями, доцільно виокремити такі види відносин, як комунікативні, інтерактивні й перцептивні. Сутність комунікативних полягає в тому, що між державними службовцями починається інформаційний обмін (дані, що становлять інтерес для системи державного управління, – статистика, показники). Інтерактивні зводяться до обміну думками, ідеями, знаннями [7, с. 57]. Перцептивні інформаційні відносини полягають у встановленні взаємного розуміння, єдиного бачення шляхів вирішення проблеми державного управління у процесі сприйняття один одного при спілкуванні.

У залежності від суспільної значущості інформаційні відносини на державній службі ми поділимо на суспільно значущі і звичайні. Суспільно значущі формуються з приводу оперування інформацією, що являє собою особливий предмет громадського інтересу [8, с. 76]. Це може бути, приміром, інформація про розподіл і витрачання бюджетних коштів, стан навколишнього середовища, інформація політичного гатунку. Звичайними інформаційними відносинами ми назвемо ті, що виникають через оперування інформацією, що не має значного інтересу для громадськості. Вважаємо доцільним підкреслити, що на сьогодні не визначено критеріїв, за якими інформацію можна віднести до суспільно значущої. Деякі науковці (І. Касперський, А. Марущак) пояснюють

це прогалинами у законодавстві [9, с. 109]. Ми стоїмо на позиціях, у відповідності до яких уся інформація, що формується в системі функціонування державної служби і органів управління, є суспільно значущою.

Досить близькою до наведеного вище варіанта класифікації інформаційних відносин на державній службі є їх градація в залежності від соціальної ролі. За цим критерієм інформаційні відносини на державній службі ми розділимо на:

- регулятивні (у відповідності до національного законодавства України, яке регламентує діяльність Кабінету Міністрів і інших органів державної влади, органи державної виконавчої влади здійснюють управлінські заходи, спрямовані на регулювання багатьох сфер життєдіяльності суспільства: господарська діяльність, регулювання ціноутворення, регулювання зовнішньоекономічної діяльності, трудових і соціальних відносин та ін.);

- охоронні (охоронні інформаційні відносини у сфері державної служби формуються тоді, коли має місце законна процедура притягнення до юридичної відповідальності в кримінально-юрисдикційному або адміністративно-юрисдикційному порядку з метою захисту суспільних відносин від шкідливого (злочинного) впливу).

Наступними групами інформаційних відносин, що формуються на державній службі, є інформаційні відносини, які різняться в залежності від категорій інформації, яка використовується державними службовцями. Це передусім:

- інформаційні відносини з приводу оперування інформацією загального доступу (інформацією загального доступу є публічна інформація про загальнодоступні для широкого загалу події, явища й об'єкти);

- інформаційні відносини з приводу оперування інформацією з обмеженим доступом (конфіденційною, таємною і службовою інформацією).

Слід зазначити, що інформація з обмеженим доступом являє собою відомості конфіденційного або таємного характеру, правовий статус яких передбачений законодавством України і доступ до яких правомірно обмежується власником таких відомостей [10, с. 46]. Інформаційні відносини на державній службі не можуть розвиватися без забезпечення їх матеріальними носіями інформації. Тому в залежності від особливостей матеріальних носіїв інформації пропонуємо поділити інформаційні відносини на такі, що:

- забезпечуються паперовими носіями інформації (на сьогодні значна кількість аспектів інформаційних відносин на державній службі забезпечується паперовими носіями інформації – документами. Уна-

слідок цього в органах державної влади існує ціла система документообігу. Паперові носії інформації проходять, як правило, первинну обробку, попередній розгляд, реєстрацію, розгляд керівництвом і доставляються виконавцям. Прийом і первинна обробка документів здійснюються працівниками практично всіх підрозділів органів державної влади);

- забезпечуються високотехнологічними інформаційними технологіями. Такі відносини мають форму інформаційно-комп'ютерних, адже інформація, якою оперують її учасники, належить до сфери комп'ютерної інформації [11, с. 76–79]. Для української системи державного управління вже традиційними стали on-line наради вищого керівництва держави з підлеглими підрозділами чи посадовими особами, що представляють державну владу в регіонах. Крім того, сучасні інформаційні технології дають змогу державним органам прямо спілкуватися з представниками ЗМІ, громадськості, інститутами громадянського суспільства. Сучасні засоби комунікації здатні об'єднати всі технічні засоби обробки текстової і цифрової інформації в єдину систему.

Важливу роль відіграють автоматизовані системи пошуку та видання інформації: формою використання цих засобів є автоматизовані робочі місця державних службовців органів державного управління. У нашій державі станом на кінець 2014 р. на рівні функціонування Національного агентства з питань державної служби України запроваджена електронна громадська приймальня, продовжується вдосконалення спеціальної кадрової комп'ютерної системи обліку державних службовців «Картка» в системі органів державної виконавчої влади України, усе більше інформативним стає офіційне веб-представництво органів державної влади тощо [12]. Інформаційні відносини в секторі державної служби регулюються багатьма різноманітними нормативно-правовими актами різної юридичної сили. Ієрархічно в залежності від юридичної сили нормативні акти групуються в три рівні правового регулювання: найвищий конституційний, законодавчий, підзаконний. Тому в залежності від рівня правового регулювання інформаційні відносини поділяються на:

- інформаційні відносини, що регулюються на найвищому конституційному;

- інформаційні відносини, що регулюються на законодавчому рівні;

- інформаційні відносини, що регулюються на підзаконному рівні правового регулювання інформаційних відносин (представлений підзаконними актами Президента України, Кабінету Міністрів України, відомчими актами міністерств і відомств. На підзаконному рівні правового регулювання інформаційних

відносин регулюються конкретні аспекти інформаційних відносин у різних сферах державної служби. Іноді на підзаконному рівні регулюються інформаційні відносини на державній службі лише в частині технічного використання засобів передачі інформації. Як приклад наведемо Указ Президента України «Про забезпечення умов для впровадження сучасних телекомунікаційних технологій» № 613/2014 від 23.07.2014 р. [13]. Положення цього документа зобов'язують військовослужбовців Міністерства оборони, державних службовців Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших органів влади вжити підготовчих заходів для перспективного запровадження в Україні системи рухомого мобільного зв'язку третього по-

коління, а також вжити заходів для переозброєння сучасними засобами радіорелейного зв'язку та радіолокації Збройних Сил України).

Висновки. Викладена інформація становить не лише науково-теоретичне підґрунтя для подальшого оновлення доктринальних підходів до наукового дослідження системи управлінських відносин в органах державної влади, а й сприяє вирішенню низки практичних завдань – указує на недоліки інформаційних відносин на державній службі з точки зору їх управлінського забезпечення, сприяє визначенню пріоритетних шляхів удосконалення їх правового забезпечення, дозволяє встановити типові управлінські ситуації, за яких між державними службовцями починають формуватися інформаційні відносини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 14–15, 16–17. – Ст. 133.
2. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII // Відом. Верхов. Ради України. – 2014. – № 13. – Ст. 222.
3. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 41 (№ 41–42; 43; 44–45). – Ст. 529.
4. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления / Г. В. Атаманчук. – М. : Омега-Л, 2010. – 525 с.
5. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 20. – Ст. 190.
6. Гаман Т. Кадрове забезпечення інформаційної діяльності органів державного управління в регіоні України / Т. Гаман // Вісн. держ. служби України. – 2005. – № 3. – С. 12–15.
7. Політанський В. С. Принципи інформаційно-правових відносин / В. С. Політанський // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2013. – № 1. – С. 55–60.
8. Анохін В. Інформація як основа управлінської діяльності та специфічна форма взаємодії компонентів системи органів державної податкової служби з оточуючим середовищем / В. Анохін // Право України. – 2006. – № 10. – С. 74–78.
9. Касперський І. Суспільна значимість як підстава поширення інформації з обмеженим доступом / І. Касперський, А. Марущак // Право України. – 2006. – № 4. – С. 107–110.
10. Марущак А. І. Свобода слова та інформація з обмеженим доступом: Співвідношення понять / А. І. Марущак // Бюл. М-ва юстиції України. – 2005. – № 6. – С. 44–49.
11. Батурин Ю. М. Проблемы компьютерного права / Ю. М. Батурин. – М. : Юрид. лит., 1991. – 272 с.
12. Робота з системою «Картка» в органах влади – зміни до програми [Електронний ресурс] / Інформ-агенція «Чернігівський монітор». – Режим доступу: <http://monitor.cn.ua/ua/education/1556>.
13. Про забезпечення умов для впровадження сучасних телекомунікаційних технологій [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 613/2014 від 23.07.2014 // Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/17917.html>.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy «Pro Rehlament Verkhovnoi Rady Ukrainy» vid 10.02.2010 No. 1861-VI (Law of Ukraine «Regulations of the Verkhovna Rada of Ukraine» Dated 10.02.2010 № 1861-VI), *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2010, No. 14–15, No. 16–17, st. 133.
2. Zakon Ukrainy «Pro Kabinet Ministriv Ukrainy» vid 27.02.2014 No. 794-VII (Law of Ukraine «On the Cabinet of Ministers of Ukraine» Dated 02.27.2014 Was № 794-VII), *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2014, No. 13, st. 222.

3. Закон України «Pro sudoustrii i status suddiv» vid 07.07.2010 No. 2453-VI (Law of Ukraine «On the Judicial System» from 07.07.2010. №2453-VI), *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2010, No. 41, No. 41–42; No. 43; No. 44–45, st. 529.
4. Atamanchuk H. V. *Teoryia hosudarstvennoho upravleniya* (Theory of Public Administration), H. V. Atamanchuk, M., Omeha-L, 2010, p. 525.
5. Закон України «Pro mistsevi derzhavni administratsii» vid 09.04.1999 No. 586-XIV (Law of Ukraine «On Local State Administrations» of 09.04.1999 Was №586-XIV), *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 1999, No. 20, st. 190.
6. Haman T. Kadrove zabezpechennia informatsiinoi diialnosti orhaniv derzhavnoho upravlinnia v rehioni Ukrainy (Personnel Support of Information Activities Public Administration in the Ukraine), Haman T, *Visnyk derzhavnoi sluzhby Ukrainy*, 2005, No. 3, pp. 12–15.
7. Politanskyi V. S. Pryntsyipy informatsiino-pravovykh vidnosyn (Principles of Information Law Relationships), V. S. Politanskyi, *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, 2013, No. 1, pp. 55–60.
8. Anokhin V. Informatsiia yak osnova upravlinskoï diialnosti ta spetsyfichna forma vzaiemodii komponentiv systemy orhaniv derzhavnoi podatkovoi sluzhby z otochuiuchym seredovyshchem (Information as a Basis for Management Activities and Specific form of the Interaction System Components of the State Tax Service with the Environment), V. Anokhin, *Pravo Ukrainy*, 2006, No.10, pp. 74–78.
9. Kasperskyi I. Suspilna znachymist yak pidstava poshyrennia informatsii z obmezhenym dostupom (The Social Significance as a Basis Distribution of Restricted Information), I. Kasperskyi, A. Marushchak, *Pravo Ukrainy*, Yurydychnyi zhurnal, 2006, No. 4, pp. 107–110.
10. Marushchak A. I. Svoboda slova ta informatsiia z obmezhenym dostupom: Spivvidnoshennia poniat (Freedom of Speech and Restricted Information: Value Concepts), A. I. Marushchak, *Biuleten Ministerstva yustytysii Ukrainy*, 06/2005, No. 6, pp. 44–49.
11. Baturin Yu. M. *Problemy kompyuternogo prava* (Problems of Computer Law), Yu. M. Baturin, M., Yurid. lit., 1991, p. 272.
12. *Robota z sistemoyu «Kartka» v organah vladi – zmIni do programi*, Inform-agentsIya «ChernIglvskiy monItor» (Working With the System «Card» in the Authorities – Changes to the Program / Inform Agency «Chernihiv Monitor») [Elektronnyi resurs], Rezhym dostupu: <http://monitor.cn.ua/ua/education/1556>.
13. *Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro zabezpechennia umov dlia vprovadzhennia suchasnykh telekomunikatsiinykh tekhnolohii» No. 613/2014 vid 23.07.2014*, Ofitsiine Internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy (Decree of the President of Ukraine «On the Conditions for the Introduction of Modern Telecommunication Technologies» №613/2014 of 23.7.2014) [Elektronnyi resurs], Rezhym dostupu: <http://www.president.gov.ua/documents/17917.html>.

І. А. ПАХОМОВА

преподаватель кафедры государственно-правовых дисциплин юридического факультета
Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина

РАЗНОВИДНОСТИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОТНОШЕНИЙ В СФЕРЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ (АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ)

В статье предлагается авторский вариант классификации информационных отношений, которые формируются в сфере государственной службы. Отмечая, что информация на современном этапе развития государственности Украины приобрела значение стратегического ресурса для принятия целесообразных управленческих решений, предложен ряд взаимосвязанных критериев для разграничения информационных отношений на виды. Среди них: разделение государственной службы на гражданскую и милитаризированную, принадлежность органов государственной власти, где работают государственные служащие, к разным ветвям власти, стадии управленческой деятельности, особенности субординации на государственной службе, виды функций государственного управления, особенности организационно-правовой формы деятельности органов государственной власти, региональная юрисдикция органов государственного управления, особенности функций информационного обмена между государственными служащими, общественная значимость информационных отношений на государственной службе, социальная роль информационных отношений, категории используемой государственными служащими информации, особенности материальных носителей информации, уровень правового регулирования.

Ключевые слова: государственная служба, государственный служащий, информационные отношения, государственное управление, органы законодательной власти, органы исполнительной власти, органы судебной власти.

I. A. PAKHOMOVA

Lecturer of Department of State Law disciplines of Faculty of Law
of V. N. Karazin Kharkiv National University

**VARIETY OF INFORMATION RELATIONS IN THE STATE SERVICE FIELD
(ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS)**

Problem setting. The current period of independence of Ukraine is characterized by enhancement of the role and significance of information in all areas of state administration staffed by state servants. Today, information is not just a form of data retention and exchange for public service. Information is the strategic resource for adoption a right management decision. Consequently, the specific kind of management relationship has been formed in state service field – so-termed information relations.

Target of research. Variety of content senses of information relations in the state service field requires its comprehensive scientific development. Particularly, the scientific task of forming its doctrinal classification becomes currently important.

Analysis of recent researches and publications. Doctrinal best practices of such legal scholars as G. Atamanchuk, T. Aman, Politansky V., V. Anokhin, Ivan Kaspersky, Yuri Baturin, A. Maruschak have become scientific and theoretical basis of the article. In turn, national legislation of Ukraine that regulates administrative aspects of central and local authorities and judicial system functioning, information technologies using in state administration have become the normative basis of the research.

Article's main body. The article contains the author's edition of the information relationships classification formed in the state service field. In the current state development of Ukraine, information become the important strategic resource for adoption a right management decision, in this regard author proposed a number of interrelated criteria for information relations distinguishing. Among them: the division of state service in civil and militarized; belonging of state authorities to different branches of government; management activities stages; distinctions of the subordination in the state service; types of the functions of state government; distinctions of organizational legal forms of public authorities; regional jurisdiction of state authorities; distinctions of the information exchange function between state servants; social significance of information relations at the state service; social role of information relationships; information categories used by state servants, distinctions of the physical storage media, the level of regulation.

Conclusions and prospects for the development. The abovementioned information provided is not only scientific and theoretical basis for further updates of doctrinal approaches of scientific research of state management relations system, but also ministerial to a range practical problems solution – indicates shortcomings of information relations in the state service in terms of its management ensuring, helps to determine priority ways to improve its legal support, allows to set the default administrative situations that lead to information relationships between state servants.

Key words: state service, state servant, information relations, state management, bodies of legislative power, bodies of executive power, judicial authorities.

Пахомова І. А. Різновиди інформаційних відносин у сфері державної служби (адміністративно-правовий аспект) [Електронний ресурс] / І. А. Пахомова // Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2015. – № 1 (4). – Режим доступу: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2015/04/Pakhomova.pdf>.